
Shri Uma Devi Mahima The manifestation of Uma

श्रीऒमादेवीमहिमा अधवा ऒमाप्रादुर्भाषवर्णनम्

Document Information

Text title : umAmahimA The manifestation of Uma with Hindi English translation

File name : umAmahimA.itx

Category : devii, pArvatI, devI

Location : doc_devii

Transliterated by : Akash Pandeya, NA

Proofread by : Akash Pandeya, NA

Description/comments : shivapurANa, umAsaMhita, adhyAya 49 verses 27-39

Latest update : June 25, 2021

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 25, 2021

sanskritdocuments.org

శ్రీఉమాదేవీమహిమా అథవా ఉమాప్రాదుర్భావవర్ణనమ్

మునయ ఉఃచుః ।

ఉమాయా భువనేశాన్యాస్సూత సర్వార్థవిత్తమ ।

అవతారం సమాచక్ష్య యతో జాతా సరస్వతీ ॥ ౧॥

యా గీయతే పరబ్రహ్మమూలప్రకృతిరీశ్వరీ ।

నిరాకారాపి సాకారా నిత్యానన్దమయీ సతీ ॥ ౨॥

సూత ఉవాచ ।

తాపసాః శృణుత ప్రేష్ఠా చరిత్రం పరమం మహత్ ।

యస్య విజ్ఞానమాత్రేణ నరో యాతి పరాం గతిమ్ ॥ ౩॥

దేవదానవయోర్యుద్ధమేకదాసీత్పరస్పరమ్ ।

మహామాయాప్రభావేణామరాణాం విజయోఽభవత్ ॥ ౪॥

తతోఽవలిప్తా అమరాస్సప్రశంసాం వితేనిరే ।

వయం ధన్యా వయం ధన్యాః కిం కరిష్యన్తి నోఽసురాః ॥ ౫॥

యే ప్రభావం సమాలోక్యాస్మాకం పరమదుఃసహమ్ ।

భీతా నాగాలయం యాతా యాతయాతేతి వాదినః ॥ ౬॥

అహో బలమహో తేజో దైత్యవంశక్షయఙ్కరమ్ ।

అహో భాగ్యం సుమనసామేవం సర్వేఽభ్యవర్ణయన్ ॥ ౭॥

తత ఆవిరభూతైజః కూటరూపన్దైవ హి ।

అదృష్టపూర్వం తద్దృష్ట్యా విస్మితా అభవన్సురాః ॥ ౮॥

కిమిదం కిమిదం చేతి రుద్ధకణ్ఠాస్సమబ్రువన ।

అజానన్తః పరం శ్యామానుభావం మానభజ్ఞానమ్ ॥ ౯॥

తత ఆజ్ఞాపయద్దేవాన్దేవానామధినాయకః ।

యాత యాయం పరీక్షధ్వం యాథాతథ్యేన కిన్వితీ ॥ ౧౦॥

సురేన్ద్రప్రేరితో వాయుర్మహాసః సన్నిధిం గతః ।

కస్త్యం భోరితి సమ్బోధ్యావోచదేనం చ తన్మహాః ॥ ౧౧॥

ఇతి పృష్టస్తదా వాయుర్మహసాతిగరీయసా ।

వాయురస్మి జగత్ప్రాణస్సాభిమానోఽబ్రవీదిదమ్ ॥ ౧౨॥

జగ్గమాజగ్గమం సర్వమోతప్రోతమిదం జగత్ ।

మయ్యేవ నిఖిలాధారే చాలయామ్యఖిలం జగత్ ... ౧౩॥

తదోవాచ మహాతేజః శక్తోఽసి యది చాలనే ।

ధృతమేతత్ప్రణం వాయో చాలయస్వ నిజేచ్ఛయా ॥ ౧౪॥ ।

తతః సర్వప్రయత్నేనాకరోద్యత్నం సదాగతిః ।

న చచాల యదా స్థానాత్తదాసౌ లజ్జతోఽభవత ॥ ౧౫॥

తూష్ణిం భూత్వా తతో వాయుర్జగామేన్ద్రసభాం ప్రతి ।

కథయామాస తద్ వృత్తం స్వకీయాభిభవాన్వితమ్ ॥ ౧౬॥

సర్వేశత్వం వయం సర్వే మృషైవాత్మని మన్మహే ।

న పారయామహే కిచ్ఛ్చద్విధాతుం క్షుద్రవస్త్యపి ॥ ౧౭॥

తతశ్చ ప్రేషయామాస మరుత్వాన్సకలాన్పురాన్ ।

న శేకున్తే యదా జ్ఞాతుం తదేన్ద్రః స్వయమభ్యగాత్ ॥ ౧౮॥

మఘవన్తమథాయాన్తం దృష్ట్వా తేజోతిదుఃసహమ్ ।

బభూవాన్తర్హితం సద్యో విస్మితోఽభూచ్ఛ వాసవః ॥ ౧౯॥

చరిత్రమీదృశం యస్య తమేవ శరణం శ్రయే ।

ఇతి సఞ్ఞోన్తయామాస సహస్రాక్షః పునఃపునః ॥ ౨౦॥

ఏతస్మిన్నన్తరే తత్ర నిర్వాణజకరుణాతనుః ।

తేషామనుగ్రహం కర్తుం హర్తుం గర్వం శివాఙ్గనా ॥ ౨౧॥

చైత్రశుక్లనవమ్యాం తు మధ్యాహ్నాస్తే దివాకరే ।

ప్రాదురాసీదుమా దేవీ సచ్చిదానన్దరూపిణీ ॥ ౨౨॥

మహోమధ్యే విరాజన్తి భాసయన్తి దిశో రుచా ।

బోధయన్తి సురాన్సర్వాన్భ్రాహ్మైవాహమితి స్ఫుటమ్ ॥ ౨౩॥

చతుర్భుధ్రధతీ హస్తైర్వరపాశాఙ్కుశాభయాన్ ।

శ్రుతిభిస్సేవితా రమ్యా నవయావనగర్వితా ॥ ౨౪॥

రక్తమ్బరపరీధానా రక్తమాల్యానులేపనా ।

కోటికన్దర్పుసజ్కాశా చన్ద్రకోటిసమప్రభా ॥ ౨౫॥

వ్యాజహార మహామాయా సర్వాన్తర్యామిరూపిణీ ।

సాక్షిణీ సర్వభూతానాం పరబ్రహ్మస్వరూపిణీ ॥ ౨౬॥

(అథ ఉమామహిమా ।)

ఉమోవాచ ।

న బ్రహ్మో న మురారాతిర్న పురారాతిరీశ్వరః ।

మదగ్రే గర్వితుం కిఞ్చిత్కా కథాన్యసుపర్వణామ్ ॥ ౨౭॥

పరం బ్రహ్మ పరం జ్యోతిః ప్రణవద్వన్ద్యరూపిణీ ।

అహమేవాస్మి సకలం మదన్యో నాస్తి కశ్చన ॥ ౨౮॥

నిరాకారాపి సాకారా సర్వతత్త్వస్వరూపిణీ ।

అప్రతర్క్యగుణా నిత్యా కార్యకారణరూపిణీ ॥ ౨౯॥

కదాచిద్దయితాకారా కదాచిత్పురుషాకృతిః ।

కదాచిదుభయాకారా సర్వాకారాహమీశ్వరీ ॥ ౩౦॥

విరఞ్చిః సృష్టికర్తాహం జగత్పాతాహమచ్యుతః ।

రుద్రః సంహారకర్తాహం సర్వవిశ్వవిమోహిణీ ॥ ౩౧॥

కాలికా కమలావాణీ ముఖాస్సర్వా హి శక్తయః ।

మదంశాదేవ సజ్జాతాస్తథేమాస్సకలాః కలాః ॥ ౩౨॥

మత్ప్రభావాజ్జితాస్సర్వే యుష్మాభిర్దితినన్దనాః ।

తామవిజ్ఞాయ మాం యూయం వృథా సర్వేశమానినః ॥ ౩౩॥

యథా దారుమయీం యోషాం నర్తయత్స్యేన్ద్రజాలికః ।

తథైవ సర్వభూతాని నర్తయామ్యహమీశ్వరీ ॥ ౩౪॥

మద్భయాద్వాతి పవనః సర్వం దహతి హవ్యభుక్ ।

లోకపాలాః ప్రకుర్వన్తి స్వస్వకర్మాణ్యనారతమ్ ॥ ౩౫॥

కదాచిద్దేవర్గాణాం కదాచిద్దితిజన్మ నామ్ ।

కరోమి విజయం సమ్యక్స్వతన్త్రా నిజలీలయా ॥ ౩౬॥

అవిनाశి పరం ధామ మాయాతీతం పరాత్పరమ్ ।

శ్రుతయో వర్ణయన్తే యత్తద్రూపన్తు మమైవ హి ॥ ౩౭॥

సగుణం నిర్గుణం చేతి మద్రూపం ద్వివిధం మతమ్ ।
 మాయాశబలితం చైకం ద్వివీతీయస్తదనాశ్రితమ్ ॥ ౩౮॥

ఏవం విజ్ఞాయ మాం దేవాస్త్వం స్వం గర్వం విహాయ చ ।
 భజత ప్రణయోపేతాః ప్రకృతిం మాం సనాతనీమ్ ॥ ౩౯॥

ఇతి దేవ్యా వచః శ్రుత్వా కరుణాగర్భితం సురాః ।
 తుష్టవుః పరమేశానీం భక్తిసన్నతకన్ధరాః ॥ ౪౦॥

క్షమస్య జగదీశాని ప్రసీద పరమేశ్వరి ।
 మైవం భూయాత్కదాచిన్నో గర్వో మాతర్దయాం కురు ॥ ౪౧॥

తతఃప్రభృతి తే దైవా హిత్యా గర్వం సమాహితాః ।
 ఉమామారాధయామాసుర్యథాపూర్వం యథావిధి ॥ ౪౨॥

ఇతి వః కథితో విప్రా ఉమాప్రాదుర్భావో మయా ।
 యస్య శ్రవణమాత్రేణ పరమం పదమశ్నుతే । ౪౩॥

ఇతి శ్రీశివమహాపురాణే ఐచ్ఛమ్యాముమాసంహితాయాముమాప్రాదుర్భావవర్ణనం
 నామైకోనపంచాశత్యమోఽధ్యాయః ॥ ౪౯॥

ఉమా కీ ఉత్పత్తి

హిందీ భావానువాద -
 ఋషియోనే కహా - హే సూతజి ! అబ కృపా కరకే ఉమాకే అవతార కా
 వర్ణన కరేం జినసే సరస్వతీ కా ప్రాదుర్భావ హుళ । సూతజి బోలే -
 ఋషిగణ సునియే, ఏక బార దేవతా దైత్యోం కా భయానక యుద్ధ హుళ ।
 తబ మాతేశ్వరి కే ప్రతాపసే దేవతా విజయీ హుళ । ఇస కారణ దేవతాఓంకో
 గర్వ హుళ । అపనీ ప్రశంసా కరనే లగే । తబ ఉస్త్వీనే ఏక కూప రూప
 తేజ ప్రకట హా । దేవతాఓంనే జ్యోంహీ ఉస తేజకో దేఖా తో బహుతహీ
 ఘుబడా గయే ఇన్ద్రనే జాకర బోలే - వహా క్యా హై ? తబ ఇన్ద్రనే ఉసకీ
 పరీక్షా లేనే కే లియే కహా । ప్రథమ వాయు వహం పహుఁచా । ఉస తేజనే
 వాయుసే పూఛా తూ కౌన హై ! వాయు బోలా మైం సారే జగత కా ప్రాణ హూఁ ।
 మేరే ద్వారా జగత చల రహా హై । సునతే హీ తేజనే కహా - అచ్చా తో
 అపనీ శక్తినే జరా ఇస తినకే కో తో చలాకర దిఖాదో । తబ వాయు
 నే అపనీ సారీ శక్తి లగాదీ కిన్తు తినకా తిలభర భీ న హిల సకా ।

వాయు లజ్జిత హాకర ఇన్ద్రకే పాస పహుంచా । అపనీ పరాజయకా సమ్పూర్ణ
 వృత్తాన్త సునాయా । యహ సునకర ఇన్ద్రనే అన్య దేవతాఁకం కో భీ ఉసకీ
 పరీక్షా కే లియే భేజా కిన్తు వే సభీ పరాజిత హో గయే । ఇన్ద్ర స్వయం
 వహాఁ పహుంచా । ఇన్ద్రకో వహాఁ ఆయా జానకర తేజ ఉసీ సమయ అన్తర్ధాన
 హో గయా । ఇన్ద్ర ఇసనే అత్యన్త విస్మిత హుత । తబ ఉస హజారనేత్రోం వాలే
 ఇన్ద్రనే విచార కియా కి జో ఇస ప్రకార కీ శక్తి రఖతా హై, మైం ఉసకీ
 శరణ మేం కోఁ న జాఁకం? యహ సోచకర మన ద్వారా ఇన్ద్ర శరణ
 కో ప్రాప్త హుత । వహ వైత్ర మాస కే శుక్లపక్ష కీ నవమీ కా తథా
 మధ్యాహ్నా కా సమయ థా । రీక ఉసీ సమయ హేతుకే బినా కృపా కరనే
 వాలీ, సబకా అభిమాన మిటానే వాలీ దేవీ ప్రకట హో గఈ । ఇన్ద్రనే బోలీ,
 హే సురరాజ ఇన్ద్ర ! బ్రహ్మ, విష్ణు, శివ ఆది భీ మేరే సామనే గర్వ
 నహీం కర సకతే, తో ఫిర అన్య దేవతాఁకీ తో సామర్థ్యహీ క్యా హై ।
 మైం పరబ్రహ్మ ప్రణవస్వరూప దేవీ హుఁ । మేరీ కృపా సే తుమ లోగోం
 న దైత్యోం పర విజయ పాఁక హై । హే దేవతాగణ ! తుమ అపనా అభిమాన
 త్యాగ కరకే నమ్రతాకే సాధ మేరా భజన కరో । ఇతనా సునకర దేవతాఁకం
 నే ప్రణామ తథా స్తుతి కరకే కహా - హే మహామాయే ! అబ తో ఆప క్షమా
 కరేం । ఆగే ఇస ప్రకార కా వరదాన దేం జిసనే హమేం ఫిర అభిమాన న
 హో । సూతజి బోలే - తభీ నే దేవతాఁకం నే అభిమాన త్యాగకర ఉమాదేవీ కీ
 ఆరాధనా ప్రారమ్భ కర దీ ।
 ఇతి ।

The manifestation of Uma

The sages said :-

1. O Suta, the most excellent among the omniscients, please mention the incarnation of Uma, the goddess of all the worlds and the mother of Sarasvati.
2. She is sung as the primordial Prakrti of the supreme Brahman. She is both possessed and devoid of forms. She is of the form of eternal bliss. She is Sati.

Suta said :-

3. O sages, listen lovingly to the great story, the perfect

knowledge of which alone helps man to attain the great goal.

4. Once there was a clash between the gods and the Asuras. Thanks to the power of the goddess the gods became victorious.
5. Then the gods were proud and haughty. They boasted- “We are blessed. What can the Asuras do to us
6. Of our unbearable prowess, the Asuras are afraid. They have gone to Patala saying, “Run, run”.
7. Then all of them proclaimed thus: “Wonderful is the strength, splendour, and good luck of the gods that has reduced the race of the Daityas.
8. Then a mass of splendour appeared, at the unprecedented sight of which the gods were surprised.
9. Ignorant of the real glory and the intention of the goddess to quell their arrogance, the Asuras said with choking throats “What is this ? What is this ?”
10. Then the lord Indra ordered the gods - “Go ye all and examine it and ascertain what it is.”
11. Urged by Indra, the wind-god approached splendour and addressed it, “Who are you ?” The splendour too put the same question to him.
12. Thus asked by the big mass of splendour the wind-god replied arrogantly. - “I am Vayu the vital breath of the universe.”
13. Everything in the universe, mobile or immobile, is woven like warp and woof into me. I am the support of everything. I move the entire universe.”
14. Then the great splendour said:- “If you are competent to move, O wind-god, please move this blade of grass I have set before you. Move it as you please.”
15. Then wind-god put forth all his efforts. But the blade of grass did not stir from its position. Then he was put to shame.
16. The wind-god went silently to the assembly of Indira.

There he narrated the details of his discomfiture.

17. “False is our pride that we are the lords. In fact we are helpless, insignificant creatures.”
  18. Then Indra sent all the gods. When they could not realise anything Indra himself went there.
  19. On seeing Indra come, the unbearable splendour vanished immediately. Indra was surprised.
  20. Then Indra thought to himself again and again - “I seek refuge in him alone whose conduct is such as this.”
  - 21-22. In the meantime, in order to bless them and remove their arrogance, Siva, the embodied form of unde ceitful mercy, existence, knowledge and bliss, manifested herself on the ninth day of the bright half of the month Chaitra when the sun was in the middle of the day.
  23. Shining among the mass of splendour she brightened the quarters with her brilliance. She enlightened the gods, saying “I alone am Brahman.”
  24. In her four hands she held boons, noose, goad and the mystic gesture of protection. She was served by the Vedas and looked beautiful and proud of her blooming youth.
  25. She wore red garments and red garlands. Red sandal paste was smeared over her body. She was as dazzling as a crore of cupids. Her lustre was that of a crore moons.
  26. The great Maya, in the form of the immanent soul of all, the cosmic witness of all living beings, and the great Brahman, spoke.
- Uma said:-
27. Neither Brahma nor Visnu nor Siva the slayer of the Tripura demon can bluff* before me. What about the other gods ?
  28. The great Brahman, the great light in the form of the two Pranavas, I alone am. I am all. There is none other beside me.

29. Though devoid of form I possess forms. I constitute all principles. I am eternal and my attributes cannot be disputed. I am both the cause and the effect.
30. Sometimes I have the form of a woman, sometimes of a man. Sometimes both. I am goddess assuming all forms.
31. I am the creator, the protector and the destroyer of the world. I am the enchantress of the universe.
32. All the Saktis - Kali, Lakṣmi and Sarasvati as well as others are born of my parts. So also the arts originate from me.
38. Due to my power alone the demons are conquered by you. Without knowing me of this nature you bluff as the lords of all.
34. Just as a magician makes the wooden doll of a woman dance so also I the goddess make all living beings dance.
35. Being afraid of me the wind blows, the fire- god burns and the guardians of the quarters carry on their duties.
36. Independent that I am, I sportively bestow victory on the gods sometimes and on the Daityas sometimes.
37. It is my form that is described in the Vedas as indestructible, the great abode, the one beyond Maya and that which is greater than the greatest.
38. My form is two-fold - Saguna and Nirguna. One is mixed with Maya and the other is free from it.
39. O gods, endowed with devotion, realise this and eschew your arrogance, worship me, the eternal Prakrti.
40. On hearing the merciful words of the goddess, the gods eulogised her, with their shoulders drooping with devotion.
41. O goddess of the universe, forgive us. O goddess, be pleased. O mother, let us not be arrogant again. Please be merciful.
42. Since then the gods began to propitiate her as before. They eschewed their arrogance and became pure in mind.

43. O Brahmins, thus I have narrated to you the manifestation
of Uma. By only hearing this men attain the great region.

The end of the manifestation of Uma.

shivapurANa, umAsaMhitA, adhyAya 49 umAmahimA verses 27-39

——
Shri Uma Devi Mahima The manifestation of Uma
pdf was typeset on June 25, 2021

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

